

Elaborat în cadrul proiectului „Viitorul energiei în Moldova: organizarea de cursuri și seminare pentru specialiștii moldoveni”, finanțat de Environmental Investment Centre din Estonia.

Developed within the project “The future of energy in Moldova: organizing courses and seminars for Moldovan specialists”, funded by the Estonian Environmental Investment Centre.

LOCUIȚA VIITORULUI: EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN PRACTICĂ

Soluții practice pentru clădiri rezidențiale

cned.gov.md

termoizolare • încălzire • tâmplărie • acoperiș • contorizare inteligentă

LOCUIŢĂ EFICIENTĂ ENERGETIC

În Moldova, aproape fiecare casă sau bloc locativ multietajat are un potențial uriaș de îmbunătățire a eficienței energetice. Aceasta înseamnă că locatarii pot cheltui mai puțin pe încălzire, pot trăi în condiții mai confortabile și pot respira un aer mai curat.

De ce este important acum?

- Prețurile la gaze naturale și energie electrică înregistrează fluctuații pe piața internațională.
- Aproximativ 75% din locuințele din Moldova sunt construite înainte de 1990, ceea ce explică pierderile masive de energie termică prin pereții neizolați.
- Iarna se irosește prea multă energie din cauza lipsei termoizolării.
- Schimbările climatice globale necesită abordări noi în consumul de energie.

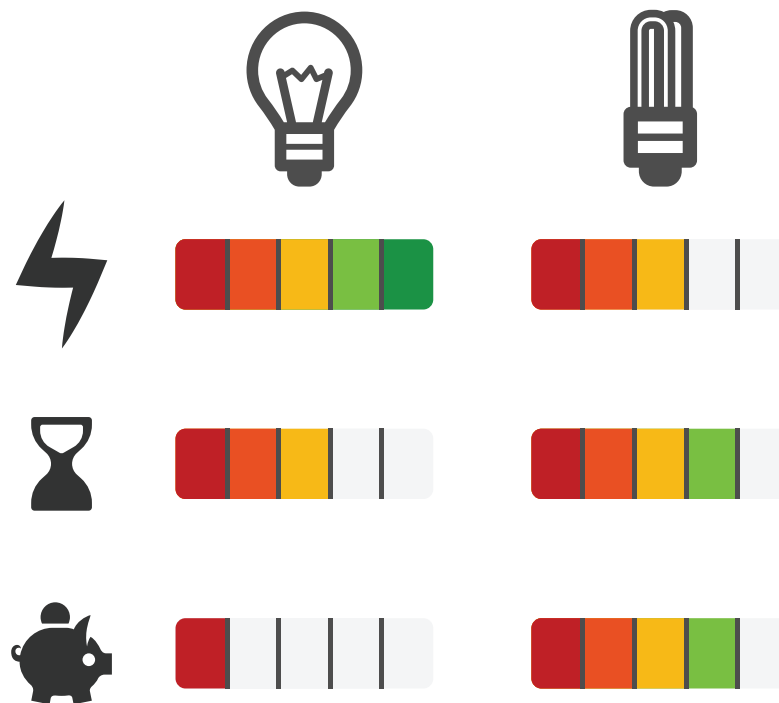

CE ESTE EFICIENȚA ENERGETICĂ?

Eficiența energetică reprezintă utilizarea rezonabilă și responsabilă a energiei.

Nu înseamnă doar să consumi mai puțin, ci să folosești energia conștient — acolo unde trebuie, atunci când trebuie și cu pierderi minime.

Pe scurt, eficiența energetică este un mod de a trăi confortabil, econom și modern, economisind resursele și având grijă de viitor.

„Consum scăzut” — reducerea risipei, și anume mai puțină încălzire irosită, mai puțină lumină aprinsă inutil.

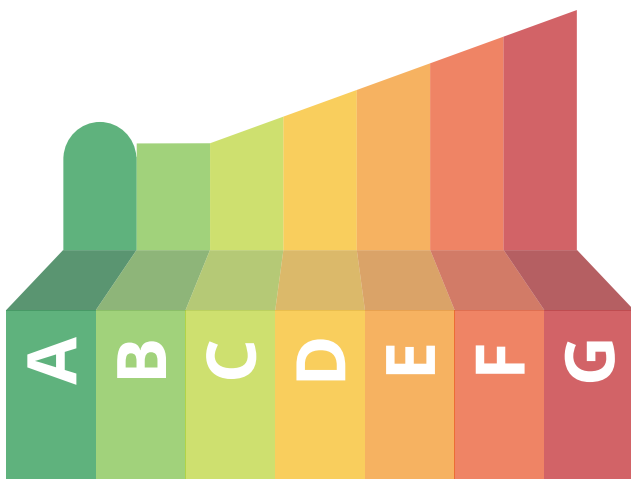
„Consum inteligent” — reducerea consumului de energie printr-o termoizolare de calitate și gestionarea eficientă a acesteia prin control automat și surse regenerabile, fără a compromite confortul.

AVANTAJELE EFICIENȚEI ENERGETICE

BENEFICIILE ECONOMICE

- Reducerea cheltuielilor pentru încălzire, apă caldă și energie electrică.
- Clădirile modernizate din Moldova pot consuma cu până la 50% mai puțină energie pentru încălzire.
- Îmbunătățirea calității vieții datorită unei utilizări mai raționale a energiei termice și electrice.
- Riscuri mai mici de creștere bruscă a facturilor la utilități în cazul creșterii prețurilor la resursele energetice.

BENEFICIILE ECOLOGICE

- Mai puține emisii de CO₂ și de alți poluanți, datorită unei utilizări mai eficiente a energiei și tranziției către tehnologii mai curate.
- Conservarea resurselor naturale (precum gazele naturale, cărbunele sau lemnul) prin reducerea cantității de combustibili necesari pentru a produce energia pe care o consumăm zilnic.

MĂSURI PRACTICE PENTRU REZULTATE RAPIDE

OPTIMIZAREA ÎNCĂLZIRII

- Reglarea temperaturii:
20-22°C ziua, 17-19°C noaptea.
- Capete termostactice pentru radiatoare și pardoseală permit menținerea automată a temperaturii și economisesc până la 12% din energie.
- Evitați acoperirea radiatoarelor cu mobilă sau draperii groase — circulația liberă a aerului crește eficiența încălzirii cu până la 15%.
- Folia reflectorizantă din spatele radiatoarelor returnează până la 5-7% din energia termică înapoi în încăpere.

Fiecare 1 °C în plus peste nivelul recomandat crește cheltuielile cu aproximativ 6%.

VENTILAȚIA

- Este necesar să aerisiți scurt și intens:
5-10 minute cu fereastra complet deschisă.
- Nu lăsați fereastra la „micro-ventilație”
iarna — astfel se pierde până la 30% din energia termică.

APA CALDĂ

- Utilizarea aeratoarelor economice pentru robinete reduce consumul de apă cu 30-50%.
- Utilizarea dușului în locul căzii economisește
40-60 de litri de apă caldă pentru fiecare persoană.
- Temperatura în boiler de 55-60°C previne formarea calcarului și reduce pierderile.

TERMOIZOLAREA PEREȚILOR

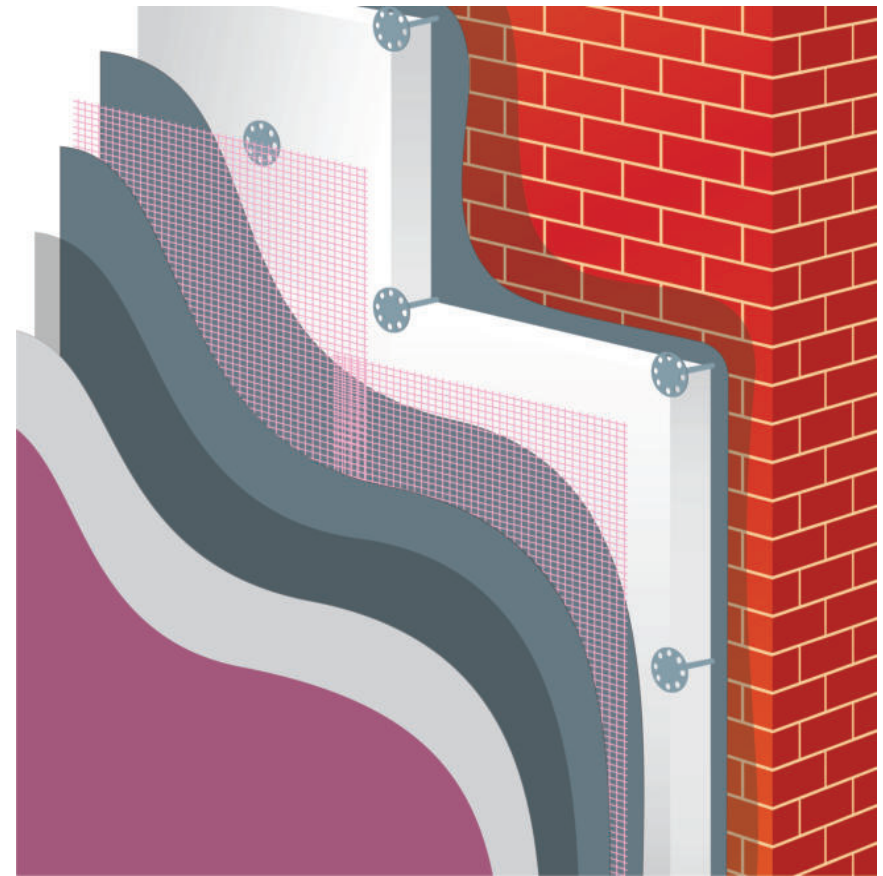
De ce pereții pierd cea mai mare parte a energiei termice?

Pereții exteriori la majoritatea clădirilor din Moldova au fost construiți într-o perioadă în care cerințele pentru termoizolare erau minime. În blocurile din panouri prefabricate, grosimea pereților este insuficientă pentru păstrarea energiei termice iarna și a frigului vara.

Cum funcționează termoizolarea?

Materialele termoizolante creează un strat cu conductivitate termică scăzută, care:

- reține energia termică în interiorul încăperii iarna;
- împiedică supraîncălzirea vara;
- previne formarea condensului și a mucegaiului.

EFFECT TEHNIC:

- reducerea consumului de energie termică cu 30-40%;
- îmbunătățirea microclimatului;
- deplasarea punctului de rouă în interiorul peretelui;
- protecția structurilor de construcție.

FERESTRELE ȘI ETANȘEITATEA CLĂDIRII

În multe case sunt instalate și acum ferestre învechite, care sunt caracterizate prin:

- geamuri termopan cu o singură cameră sau sticlă simplă;
- rame neetanșe, deformate;
- garnituri uzate sau distruse.

Ca rezultat, prin ferestre au loc pierderi semnificative de energie termică, în încăperi apare o umiditate ridicată, iar cu timpul - mucegaiul.

EFECTUL ENERGETIC ȘI ASUPRA CONFORTULUI:

- economie de energie termică de până la 25%;
- o temperatură mai stabilă și mai confortabilă în încăperea;
- eliminarea completă a curenților de aer și a senzației de „pereți reci”.

SOLUȚII TEHNICE:

- geamuri termopan cu două sau trei camere;
- sticlă cu emisivitate scăzută (Low-E);
- argon între sticle;
- profile de ferestre calde cu 5 sau mai multe camere;
- montaj conform sistemului RAL, cu benzi de etanșare.

ACOPERIȘUL ȘI PODUL

De ce este important?

- Aerul cald se ridică întotdeauna spre tavan.
- Dacă acoperișul sau podul nu sunt izolate, până la 30% din energia termică din casă se pierde tocmai prin tavan și acoperiș.
- Aceasta este una dintre cele mai frecvente cauze ale facturilor mari la încălzire și ale supraîncălzirii încăperilor vara.

Pentru termoizolarea acoperișului și a planșeelor podului se utilizează:

- vată minerală (vată bazaltică sau vată de sticlă);
- izolație din celuloză;
- panouri PIR (izolant rigid cu termoizolare ridicată).

Pentru o termoizolare eficientă:

- grosime minimă — 15 cm;
- grosime optimă — 20 – 30 cm.

Ca rezultat al unei termoizolări de calitate se obține:

- reducerea semnificativă a pierderilor de energie termică iarna;
- protecția încăperilor împotriva supraîncălzirii vara;
- absența condensului, a gheții și a umezelii;
- reducerea cheltuielilor pentru încălzire și climatizare.

SISTEME MODERNE DE ÎNCĂLZIRE

Multe locuințe utilizează încă sisteme învechite, care se caracterizează prin:

- centrale termice cu randament scăzut (50-70%);
- lipsa reglării automate a temperaturii;
- pierderi mari de energie termică în sistem și în încăperi.

Toate acestea duc la un consum excesiv de energie și la facturi mari pentru încălzire.

Centrale pe gaze naturale de ultimă generație:

- automatizare și reglare precisă a puterii;
- randament de până la 90–95%;
- funcționare stabilă în sisteme cu radiatoare.

Centrale pe biomasă (pelete, brichete):

- combustibil regenerabil, emisii reduse;
- alimentare automată și randament peste 85%;
- soluție pentru zone fără acces la gaze naturale.

Pompele de căldură transferă energia termică din mediul înconjurător și:

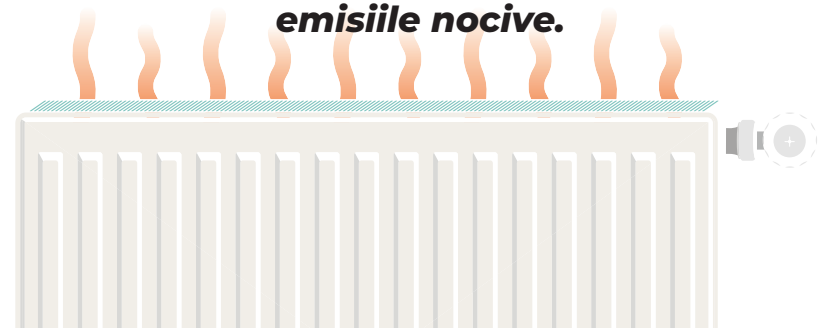
- produc de 3-4 ori mai multă energie termică decât consumă energie electrică;
- sunt potrivite atât pentru încălzire, cât și pentru alimentarea cu apă caldă.

Principalele tipuri de pompe de căldură:

- **aer-apă:** eficiență ridicată pentru orice locuință cu sistem hidraulic;
- **sol-apă:** performanță maximă și constantă pentru case cu teren disponibil;
- **aer-aer:** soluția rapidă pentru climatizare directă a încăperilor.

Utilizarea sistemelor moderne de încălzire permite economii de până la 40% la energie și costuri, asigură o temperatură confortabilă și reduce

emisiile nocive.

ENERGIE REGENERABILĂ

Panourile solare (fotovoltaice, PV) transformă radiația solară în energie electrică și permit reducerea semnificativă a consumului de energie electrică din rețea:

- produc energie electrică fără costuri suplimentare pentru combustibil;
- durata de viață a echipamentului este de aproximativ 25 de ani;
- este posibilă vânzarea sau compensarea surplusului de energie produsă (prin mecanismul de sprijin facturare netă).

Instalarea panourilor solare permite reducerea costurilor la energia electrică cu 30–50% anual, în funcție de nivelul de consum, orientarea acoperișului și regimul de utilizare.

Colectoarele solare sunt utilizate pentru încălzirea apei folosind energia soarelui și:

- asigură apă caldă fără utilizarea gazului natural sau a energiei electrice;
- se răscumpără în medie în 3-6 ani;
- funcționează eficient 6-8 luni pe an, în funcție de condițiile meteorologice și de orientarea acoperișului.

Utilizarea energiei solare permite:

- reducerea cheltuielilor pentru energia electrică și apa caldă;
- reducerea sarcinii asupra sistemului de încălzire;
- creșterea independenței energetice a casei și promovarea unui mod de viață mai ecologic.

CUM SĂ EVALUAȚI EFICIENȚA ENERGETICĂ A LOCUINȚEI DUMNEAVOASTRĂ?

1. Check-list de acasă

- ? Există curenți de aer lângă ferestre?
- ? Temperatura diferă în colțuri față de centru?
- ? Există condens pe geamurile termopan?
- ? Pereți sau podele reci iarna?
- ? Lămpi și aparate electrocasnice vechi?

Dacă măcar un răspuns la întrebările de mai sus este „da”, casa pierde energie, iar tu bani.

2. Instrumente de diagnostic rapid:

- termometru / pirometru cu infraroșu: arată zonele reci de pe pereți și ferestre;
- camera de termoviziune: permite vizualizarea pierderilor de energie termică doar în câteva minute (poate fi închiriată);
- testul cu flacăra unei lumânări sau a brichetei: apropiați de fereastră, dacă flacăra deviază, există infiltrații de aer.

3. Auditul energetic, scop și rezultate:

- analiza pierderilor de energie termică ale clădirii;
- analiza pereților, acoperișului și tâmplăriei;
- estimarea economiilor de energie;
- plan clar de acțiune și rezultate estimate.

Rezultat:

30–50% economie, fără pierdere din confort.

FONDUL PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN SECTORUL REZIDENȚIAL DIN MOLDOVA (FEERM)

Fondul pentru Eficiență Energetică în Sectorul Rezidențial din Moldova (FEERM) oferă sprijin financiar nerambursabil pentru a transforma locuințele în spații moderne, confortabile și economice.

Produsele de finanțare disponibile sunt:

1. Casa Verde (Case individuale)

- **Pentru cine:** toate gospodăriile individuale.
- **Finanțare:** grant nerambursabil de 50% (până la 200.000 lei).
- **Măsuri eligibile:** izolarea termică, instalarea pompelor de căldură și centrale termice pe biocombustibili, panouri solare fotovoltaice cu baterii de stocare, înlocuirea geamurilor și ușilor exterioare, ventilare cu recuperare de căldură.

2. Eficiența Energetică a Blocurilor Locative

- **Pentru cine:** asociații de proprietari din condominiu (APC).
- **Finanțare:** grant de până la 70% pentru renovarea clădirii. Locatarii vulnerabili energetic primesc alocații adiționale pentru contribuția proprie.
- **Măsuri eligibile:** izolare termică, înlocuirea tâmplăriei exterioare, instalarea sistemului de distribuție orizontală a agentului termic, instalarea panourilor și colectoarelor solare, instalarea pompelor de căldură.

3. Case individuale din mediul rural (Vulnerabilitate energetică extremă)

- **Pentru cine:** gospodării rurale cu vulnerabilitate energetică extremă.
- **Finanțare:** acoperire de 95% din costuri. Contribuția gospodăriei este de doar 5%.

*Pentru detalii despre modalitatea de aplicare, apelați la Linia Verde: 0 8005 5005
feerm.md | feerm@cned.gov.md*